

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3698

Vragen van het lid **Slootweg** (CDA) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Nederland koploper naturalisatie: ruim 45.000 asielzoekers kregen paspoort»* (ingezonden 20 juni 2022).

Antwoord van Staatssecretaris **Van der Burg** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 16 augustus 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3499.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Nederland koploper naturalisatie: ruim 45.000 asielzoekers kregen paspoort»?¹

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met dit bericht.

Vraag 2

Hoe verklaart u dat Nederland koploper is in de wereld in het aantal asielzoekers dat naturaliseerde in 2021, waarbij het aantal ruim zeven keer zo hoog lag als bij de nummer twee Canada?

Antwoord 2

Op de genoemde vergelijking kan ik niet inhoudelijk ingaan, aangezien niet bekend is welke definities gehanteerd zijn bij de in het bericht genoemde cijfers. De bron van deze cijfers is niet genoemd. Voor Nederland geldt dat in 2021 afgerond 54.750 personen een inwilliging op hun naturalisatieverzoek hebben ontvangen. Daarvan zien 33.390 inwilligingen op personen die eerder een asielvergunning hebben gehad.

Om een beeld te geven van de positie van Nederland in Europa wat betreft het aantal personen dat het staatsburgerschap verkrijgt, verwijs ik naar de openbaar raadpleegbare cijfers van Eurostat. Eurostat rapporteert over «acquisition of citizenship» voor de lidstaten van de Europese Unie. Dit is een bredere definitie dan het verkrijgen van de nationaliteit door naturalisatie door personen die eerder een asielvergunning hadden. De meest recente raadpleegbare cijfers van Eurostat op dit onderwerp zien op het jaar 2020.²

¹ WNL, 16 juni 2022, (wnl.tv/2022/06/16/nederland-koploper-naturalisatie-ruim-45-000-asielzoekers-kregen-paspoort/)

² Acquisition of citizenship statistics-Statistics Explained (europa.eu)

Voor dat jaar geldt dat in absolute termen Nederland het zesde land in Europa is qua aantal verkrijgingen van het staatsburgerschap, met een totaal van 55.943. Landen waarin in absolute aantallen meer personen het staatsburgerschap kregen waren Italië (131.803), Spanje (126.266), Duitsland (111.170), Frankrijk (86.483) en Zweden (80.175). In verhouding tot het aantal inwoners ligt het aantal verleningen van het staatsburgerschap het hoogst in Zweden (7,7 per 1000 personen), gevolgd door Luxemburg (7,4 per 1000 personen), en dan Nederland (3,2) per 1000 personen. Voor Frankrijk lag dit in 2020 op 1,3 per 1000 inwoners.

Vraag 3 en 4

Hoe verklaart u dat in Nederland ruim twaalf keer zo veel asielzoekers naturaliseerden als in Frankrijk, een andere EU-lidstaat waar aanzienlijk meer asielzoekers worden opgevangen?

Deelt u de mening van het CDA dat deze cijfers niet in verhouding staan aangezien Frankrijk 16 keer zo groot is en slechts 4 keer zo veel inwoners heeft?

Antwoord 3 en 4

Ook op deze vergelijking kan ik niet inhoudelijk ingaan, aangezien niet bekend is welke definities gehanteerd zijn bij de in het bericht genoemde cijfers.

Vraag 5

Nederland is na Malta de meest dichtbevolkte lidstaat van de Europese Unie. Voorziet u met de huidige immigratiecijfers en aantallen naturalisaties problemen als gevolg de grote instroom van asielzoekers? Zo ja, welke problemen voorziet u en wat gaat u hier tegen doen?

Antwoord 5

Duidelijk is dat een grote instroom asielzoekers kan leiden tot een hoge druk op de asiel-, opvang- en integratiestelsels in een land. Mede vanuit de behoefte om meer grip te krijgen op de asielinstroom naar Nederland, steunt het kabinet onder andere de wetgevende voorstellen over een verplichte screening en een verplichte asielgrensprocedure aan de buitengrens van de Unie. Die voorstellen zijn onderdeel van het door de Europese Commissie in september 2020 gepresenteerde asiel- en migratiepact. Recent is een algemene oriëntatie aangenomen op de screeningsverordening door de EU-lidstaten (de Raad). Ook initiatieven zoals de aanpassing van het Schengenevaluatiemechanisme en de aanpassing van de Schengengrenscodes zullen bijdragen aan versterking van het grensbeheer aan de buitengrenzen van de EU en het tegengaan van secundaire migratie met inachtneming van fundamentele rechten. Bij de onderhandelingen over deze voorstellen is dat de inzet van het kabinet geweest. Ook op deze twee voorstellen heeft de Raad onder Frans voorzitterschap overeenstemming bereikt. Een ander essentieel onderdeel van het instrumentarium om migratiebewegingen beter te beheersen, zijn de brede migratiepartnerschappen met derde landen en opvang in de regio. In ruil voor bijvoorbeeld afspraken over handel, hulp, steun bij opvang en tijdelijke legale en circulaire arbeidsmigratie, worden afspraken gemaakt om irreguliere migratie tegen te gaan en om terugkeer te bevorderen. Voorts zet het kabinet ook blijvend in op maatregelen voor de verbetering van opvang van vluchtelingen in de regio en de bestrijding van grondoorzaken van doormigratie.

Verder heb ik tijdens het Commissiedebat op 30 juni, naar aanleiding van vragen van Brekelmans (VVD), toegezegd een juridische verkenning te zullen uitvoeren naar de mogelijkheden om op basis van artikel 111 Vreemdelingenwet asielaanvragen tijdelijk niet in behandeling te nemen en naar welke andere mogelijkheden er nog zijn in de wet. Uw Kamer wordt over de uitkomsten van deze verkenning geïnformeerd.

Vraag 6

Bent u van mening dat de huidige voorwaarden voor naturalisatie in Nederland waarbij iemand door legaal verblijf van 5 jaar óf door middel van samenwonen en/of huwelijk na 3 jaar Nederlander kan worden, nog passen bij de huidige tijd? Zo ja, waarom? Zo nee, bent u bereid deze voorwaarden te heroverwegen?

Antwoord 6

Migranten kunnen de Nederlandse nationaliteit aanvragen met een verzoek om naturalisatie als zij 18 jaar of ouder zijn, geldige identiteits- en nationaliteitsdocumenten hebben en vijf jaar of langer, onder bepaalde voorwaarden is dit drie jaar of langer, onafgebroken met een geldige verblijfsvergunning in Nederland hebben gewoond. In het algemeen gelden daarnaast de voorwaarden dat aan het inburgeringsvereiste moet zijn voldaan, dat de migrant geen gevaar mag vormen voor de openbare orde of nationale veiligheid en moet in beginsel afstand worden gedaan van de huidige nationaliteit.

Vraag 7

Acht u het aannemelijk dat de relatief beperkte voorwaarden voor naturalisatie in Nederland aanleiding zijn voor derdelanders om juist Nederland te kiezen als bestemming bij het zoeken van asiel of andere doeleinden? Zo ja, acht u dit wenselijk? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Het is complex om causale verbanden te leggen tussen bijvoorbeeld de wet- en regelgeving in een land en de motivatie van migranten om naar dat land te reizen. In algemene zin hangt de keuze van een asielzoeker om naar een bepaald land af te reizen waarschijnlijk af van een samenspel van factoren, waaronder naast veilige omstandigheden ook de aanwezigheid van een netwerk en de economische perspectieven in dat land.³

Vraag 8

Klopt het dat Nederland asielzoekers die eerder een verblijfsvergunning in Griekenland hebben gekregen niet terug kan sturen op grond van Dublin-afspraken, omdat Griekenland geen menswaardige opvang kan bieden? Zo ja, hoeveel andere EU-lidstaten hanteren een soortgelijk beleid als Nederland? Zo ja, krijgen deze asielzoekers nu een Nederlandse verblijfsvergunning en kunnen zij als gevolg daarvan ook na verloop van tijd aanspraak maken op de Nederlandse nationaliteit?

Antwoord 8

Eerder, bij brief van 30 september 2021, heeft mijn ambtsvoorganger u geïnformeerd over de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) van 28 juli 2021⁴. Die uitspraken gaan over personen die in Nederland asiel aanvragen, maar al internationale bescherming hebben in Griekenland. Uit de uitspraken van de Afdeling volgt dat de situatie van statushouders in Griekenland nader moet worden onderzocht. Ik heb daarom het Ministerie van Buitenlandse Zaken verzocht om het opstellen van een rapport over de situatie van Griekse statushouders. Het feitenrapport is op 24 juni jl. gepubliceerd. U wordt op korte termijn geïnformeerd via een separate Kamerbrief over de conclusies die ik uit dit rapport heb getrokken en de gevolgen daarvan. Daarbij zal ik tevens ingaan op het beleid van andere EU-landen.

³ Zie voor meer informatie bijvoorbeeld de website van het Europees Parlement: De oorzaken van migratie onderzoeken-Waarom migreren mensen? | Nieuws | Europees Parlement (europa.eu)

⁴ ECLI:NL:RVS:2021:1626 en ECLI:NL:RVS:2021:1627